Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. v. post i. d[omi]nica[m] aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

dores/falſi teſtes/adulatores. Et aduerti
te quadruplicē eē ꝯſenſū ſm glo. extra de
officio delegati. vicȝ
Auctoritatis
Cooperationis.
Conſilij.
Et negligētie.
Et videat quilibet ſi aliquo hoꝝ modoꝝ
offenderit.

Pro ſcdo ꝛ tertio articlo dic ꝺ ſancto
Andrea cuius feſtū hac die occurrit
tpe plixioris aduentus. Vel ſi feſtū ħ alia
die occurrerit: in eadē fiat de feſto illo. ꝛ q̄
ꝑ illa aſſignant ſumant in ſequenti.

Feria. v. poſt. j. dñicā aduentꝰ.

Hora eſt iam

ꝛc. In die honeſte ambulemꝰ
Ro. xiij. Hora igitur ꝛc. vt i die
ꝛc. In die inqȝ triplici. ſ. conuerſionis ho
norifice/in die legis euangelice: in die nati
uitatis dñice. De pmo Joā. j. Qui ambu
lat in die nō offendit. De ſcdo Ps. Hec
d. q. f. d. De tertio, ij. Eſdre. ix. Sanctꝰ ei
dies ħ dñi: ꝛ nolite moleſti eē: dñs ei clarifi
cabit vos. Fiat ſalutatio. Hora eſt ꝛc.
Tres articuli.

Pro primo articlo. Supra queſitū ē
ꝛc. Nūc aūt An poſſit diabolus ma
las cogitationes immittere quibꝫ cauſat ſo//
mnus pcti. Q, ſic. Jo. xiij. Cū diabolꝰ mi
ſiſſet in coꝛ vt traderet eū iudas ꝛc. Con//
tra. Matt. vij. ſup illud. Qd in os intrat
ꝛc. dicit glo. Bede ꝙ diabolus nō eſt ma
laꝝ cogitationū immiſſor. Rñdet Bona//
uen. in. ij. di. viij. Immiſſio dic actū cuiꝰ ef
fectus terminat in eo qd intus ē. Aut ḡ di
cit hunc actū ſic cauſe pncipaliter agentꝫ:
aut ſic excitantis vel impellentꝫ. Pmo mō
actio pprie ſoli deo conuenit reſpectu aīe.
Ipe eīm ſolus pōt in intimis eiꝰ cogitatio
nes formare. Scdo mō accipit minꝰ pprie
ꝛ ſic competit demoni reſpectu aīe qm eiꝰ
puerſū ſtudiū eſt malas cogitationes ſug
gerere. Non pōt aūt eas pprie immittere. qa
ſi ſic ḡ pōt qn vult malū facere cogitare: ſȝ
ipe ꝯtinue nobis optat malū ḡ nūqȝ nos
fineret a malis cogitationibꝫ deſiſtere qd
eſt falſum. Hoc Bonauen. Pro funda
mēto de facili recipimꝰ cogitatiōes malas
Juuenal. Faciles mutādis turpibꝫ ac pra
uis oēs ſumꝰ. Et id maxie veꝝ ē in his q̄
talibꝫ ſunt aſſueti. Vñ Sen. li. de moribꝰ.
Educatio ꝛ diſciplina mores facit Et idē
Sapis q̄s qd didicit. Sed q̄ſtio ē. An di
abolus ꝛc. Dic rñ. ꝛc. Ex q̄ ꝯclude. ꝙ dia
bolus ē ſic canis latrās q̄ ligatꝰ ē cui ſi apꝓ
propies pōt te ledere. Si autē fugeris nō
ſed tm̄ ꝯ te latrare pōt Caue ḡ ne ab eo re
cipias turpes ꝛ puerſas cogitatiōes q̄ ſūt
q̄ſi nūcij ſui aduentꝰ pcurſoris. Nā vt dicit
Sap. j. Peruerſe cogitatiōes ſeparant a
deo. Audite q̄ coꝛ vrm turpibꝫ cogitatiōi//
bus occupatis: nō hūanis ſed porcinis: q̄
de corde facitis bordellū aut diaboli coq//
nā. Nec dubiū qn vos accuſaturus ſit dia
bolus in iudicio. Audite hoīes ſcientes ſe
hr̄e hoſtē et pditorē nūqȝ debēt eē tuti qn
caute ab eo ſe cuſtodiant. Habemꝰ hoſtē
diabolū q̄ nos palā ſupare non pōt: occul
te pditorie conat decipere Aug. in ſolilo.
Diabolus nūc hic: nūc illic: nūc agnū: nūc
lupū: nūc lucē: nūc tenebras ſe oñdit: et ſin
gulis q̄buſqȝ locꝭ ꝛ tpibꝫ ſm varias rerū
mutationes varias exhibet tentatiōes.
Figura Judicū. xviij. Filij dan miſerūt ex
ploratores in lachis q̄ viderūt ppl'm ſecu//
rū ꝛ quietū. quibꝫ regreſſis ꝛ qd viderāt
narrantibꝫ: congregatꝰ ē exercitus ſexcen//
toꝝ viroꝝ q̄ venerūt in lachis ad ppl'm q̄
eſſet tē ꝛ ſecuꝝ ꝛ pcuſſerunt eos in ore gla
dij: vrbēqȝ incendio tradiderūt. Nec antea
inter ceteras tribus iſrl': tribꝫ dan ſortē ac//
ceperat. Spūaliter dan eſt diabolus q̄ in
ter creaturas celeſtes nullā celeſtꝭ heredi//
tatis ſortē accepit. Vñ Apoca. vij. Nulla
inter ceteras tribꝫ fit mentio de Dan. de q̄
dicit Gen. xlix. Fiat dan coluber in via ꝛc.
Iſte mittit exploratores in aīam q̄ p la//
chis notat Lachis q̄ppe filia leonis inter//
ptat. Iſti exploratores ſunt appetitꝰ inor//
dinati per quos inueſtigat diabolus quō
ſit aīa parata ſe defendere. Non eīm i ter//
nā cordis diſpoſitionē poteſt cognoſcere.
Auguſti. de diffi. eccliaſti. dogmatū. In//
ternas aīe cogitatiōes diabolū nō videre
certi ſumus: ſed motu eas corporis ab il//
lo et affectionum indicijs colligi experi//
mento didicimus. Cum ergo diabolus p
hos exploratores aīam vacantē ꝛ per ter//

renas cogitationes diſperſã inuenit ꝯgregato exercitu illã ſubintrat ⁊ oẽs bonas affectiones ⁊ cogitationes occidit/ ⁊ igne luxurie/aut cupiditatis/aut alteriꝰ vicij animã ſuccendit. Fatuum igiť nõ eſt adhibere cuſtodiam. Augꝰ. Peſſima inſania nr̃a cum q̃tidie videmus dꝛaconẽ contra nos oꝛe aperto paratũ ad deuoꝛãdũ/nihilo minus doꝛmimꝰ: et laſciuimꝰ: ⁊ in pigritijs nr̃is tanq̃ ſecuri an̄ eũ q̇ nihil aliud deſiderat q̃ꝫ vt nos ꝑdat. Inimicꝰ iſte vt occidat ſemꝑ vigilat abſq̃ꝫ ſomno. ⁊ vt nos cuſtodiamꝰ nolumꝰ euigilare a ſomno.

PRo ſcd̕o articulo. Supra d̕ duabꝰ p̄mis ⁊c̄. Hic de tertia q̄ eſt ꝯſideratio fructuoſiſſime vtilitatꝭ. Quis em̄ dubitet q̃ꝫ ſit fructuoſũ atq̃ꝫ honoꝛabile habere deũ in hoſpitio coꝛdis Sap. vij. Venerunt mihi oia bona pariter cũ illa. ſ. gratia dei. qd̕ euidentiꝰ patebit ſi ꝯſideremꝰ tres modos ſue viſitatiõis. Viſitat em̄ tripľr.

Primo mõ vt iudex incutiẽs timoꝛe.

Scd̕o vt medicus ſanãs languoꝛem

Tertio vt conſolatoꝛ ingerens ſpũalis leticie dulcoꝛem.

Primo vt iudex ⁊c̄. Et hoc in pctõꝝ cõuerſione. qñ audit peccatoꝛ illd̕ Eſa. xlvj. Redite preuaricatoꝛes ad coꝛ. Iſte aduentꝰ amarus q̇de ē ſed vtilis. Figurať aduentꝰ iſte Math. xij. vbi d̕r: Cum intraſſet ieſus hieroſolymã cõmota eſt vniuerſa ciuitas. Et Exodi. xx. Vt probaret vos venit deꝰ ⁊ vt terroꝛ eius eſſet in vobis ⁊ nõ peccaretꝭ. Scd̕o vt medicꝰ ſanans languoꝛē. Et h̕ in pctõꝝ remiſſione Audi ğ illud Eccı. xxviij. Da locũ medico ⁊ nõ diſcedat a te: qꝛ opera eius ſunt neceſſaria. Et dñs ipſe dicit Eſa. lxj. Miſit me vt mederer ⁊ ſanarē ꝯtritos coꝛde. Et nota oꝛdinē qm̄ contritio ꝑcedit ſanationē Vñ Math. xx. Poſtq̃ꝫ ingreſſus eſt dñs cõmota eſt vniuerſa ciuitas/ſanauit cecos ⁊ claudos accedẽtes ad ſe. De remiſſione aũt pctõꝝ adducunť tres teſtes. Primus eſt fides veritatis. Ezech. xviij. Si auerterit ſe impius ab impietate ſua ⁊c̄. omnium iniquitatũ eius nõ recoꝛdaboꝛ. Scd̕s eſt ſpes diuine pietatis. j. Ioã. iij. Si coꝛ nr̃m nõ repꝛhendit nos fiduciã habemus ad deum. Et. ij. Coꝛ. j. Gloꝛia nr̃a hec eſt teſt. ꝯſcie nr̃e. Bern̄. Que ꝯſcia defendit inter accuſatoꝛes liber eſt. Veruntñ hic teſtis lꝫ det fiduciã nõ tñ certitudinē. Ideirco Eccs. ix. Sũt iuſti atq̃ꝫ ſapiẽtes ⁊ e. o. in manu dei. et tñ neſcit homo an odio vel amoꝛe dignus ſit. Tertiꝰ eſt amoꝛ charitatis. Cum em̄ q̇s ſe totum deo offert in chr̄i obſequiũ gemens ⁊ ſupplicans vt deꝰ faciat cũ eo miſericoꝛdiam. Ad hanc ſupplicationē pꝛ miſericoꝛdiaꝝ mittit triplicē teſtēꝫ ſcꝫ charitatē in q̇ infundit ſpm̄ ſanctũ Ro. viij. Ipſe pater reddit teſtimoniũ ſpũi nr̃o q̃ꝫ ſimꝰ filij dei. qꝛ. j. Petri. iiij. Charitas operit multitudinē pctõꝝ. Primꝰ teſtis ꝯſcientiã alleuiat/ſcd̕s ſerenat/tertiꝰ afficit/curat. Deſidera ğ medicũ ⁊ clama cũ Hieremia. Hiere. xvij. Sane me dñe ⁊ ſanaboꝛ ⁊c̄. Tertio venit vt conſolatoꝛ ⁊c̄. Eſa. lj. Ecce ego conſolaboꝛ vos. Et. lxj. Spũs dñi miſit me vt ꝯſolarer oẽs lugentes ⁊ po. co. lu. ſiõ. Et. lxvj. Quõ ſicut mr̄ blandiať: ita ⁊ ego ꝯſolaboꝛ vos ⁊ in hieruſalē ꝯſolabimini. Vere magna ꝯſolatio q̄ ſepe moꝛtē dulcē facit. Exemplũ d̕ martyrib̕ q̇ gaudebant in toꝛmentꝭ Et d̕ apoſtolis Actꝭ. v. Ibant apl̄i gaudẽtes a cõ conſi. q̇m̄ di. ha. ſunt ꝑ no. ie. ꝯtumeliã pa. Vñ Ro. v. Gloꝛiať in tribulationib̕.

PRo tertio articl̕o. Audiſtis ⁊c̄. Caueatis ne per negligentiã veſtraꝫ priuemini tali merito: taliq̃ꝫ conſoꝛtio. Dicit lex ciuilis. Siquis ſua culpa eget: indignum eſt ei ſubuenire. ff. depoſiti. l. bona fides ar. in oppo. lxxxvj. diſt. Non ſatis. Si q̇s egrotus ianuã claudit medico aut ſibi reſiſtit ⁊ ꝯtradicit/aut ſi tribulatꝰ a ſe eum abijcit q̇ vult ⁊ p̄t ꝯſolari. Nõne talis miſer eſt ⁊ vituperãdus: Expone ⁊ applica. ⁊ nota illd̕ Eſa. xxxiij. Ve q̇ ſpernis nõne et ipſe ſperneris.

Feria. vj. poſt p̄mã dñicam aduentꝰ

HOꝛa eſt ⁊c.

Non in comeſſationib̕ ⁊ ebꝛietatib̕: nõ in cubi. ⁊ impudi. nõ in cõ. et e. Ro. xiij. Hora eſt ⁊c̄. vt vicꝫ de cetero nõ ambule. in comeſ. ⁊c̄. Vbi tria excludunť moꝝ honeſtati ꝯria. vicꝫ

Victus coꝛpalis ſupfluitas

Luxus carnalis fetiditas